

129956 - İşrak namazı sünnettir, vâcip değildir

Soru

İşrak namazını edâ etmek vâcip midir?

Detaylı cevap

Birincisi:

İşrak namazı; sabah namazını mescitte cemaatle kıldıktan sonra da namaz kıldığı yerde oturup iki rekât namaz kılincaya kadar Allah Teâlâ'yı zikreden kimsenin güneşin doğup (bir mızrak boyu) yükselmesinden sonra kılınan iki rekâtlık namazdır.

Bu namazın fazîleti konusunda Enes b. Mâlik'in -Allah ondan râzı olsun-, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den rivâyet ettiği şu hadis gelmiştir:

مَنْ صَلَّى الْعِدَاةَ فِي جَمَاعَةٍ، ثُمَّ قَعَدَ يَذْكُرُ اللَّهَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ، ثُمَّ صَلَّى رَكَعَتَيْنِ، كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حَجَّةٍ وَعُمْرَةٍ، تَامَّةً، تَامَّةً، تَامَّةً. [رواه الترمذي، وحسنه الشيخ الألباني في صحيح سنن الترمذي]

"Bir kimse sabah namazını cemaatle kıldıktan sonra(mescitte) oturup güneş doğuncaya kadar zikir ile meşgul olursa, güneş doğduktan sonra da iki rekât (İşrak) namazı kılarsa, bir tam nâfile hac ve umre sevabına nâil olur, bir tam nâfile hac ve umre sevabına nâil olur bir tam nâfile hac ve umre sevabına nâil olur."(Tirmizî; hadis no: 586. Elbânî de Sahih-i Sünen-i Tirmizî'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.)

Bu hadisin sıhhati (sahih olup-olmadığı) konusunda âlimler arasında ihtilaf vardır.İlim ehlinde bir grup hadisin zayıf olduğunu belirtmiş, başka bir grup ise hadisin hasen olduğunu belirtmiştir."Sahih-i Sünen-i Tirmizî"de hadisin hasen olduğunu belirten âlimlerden birisi de Elbânî'dir.

Değerli âlim Abdulaziz b. Baz'a -Allah ona rahmet etsin- bu hadis hakkında sorulduğunda o şöyle demiştir:

"Bu hadisin başka yolları (rivâyetleri) vardır. Bundan dolayı hadis zararsızdır (kabul edilir). Böylelikle bu hadis, "hasen liğayrihi" hükmünü alır.

Bu namazın, güneşin doğup bir mızrak boyu yükseldikten sonra, yani güneş doğduktan yaklaşık olarak yirmi veya onbeş dakika sonra kılınması müstehaptır." ("Fetâvâ İbn-i Baz"; c: 25, s: 171)

Bu namaz (İşrak namazı) müstehaptır, vâcip değildir. Duhâ namazından sayılır. Zirâ Duhâ namazının vakti; güneşin doğuşundan başlar, zevâlden önceki vakte kadar devam eder.

Duhâ namazının sünnet oluşu ve bu namazın müstehap oluşu hakkında şu hadis gelmiştir:

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

أَوْصَانِي خَلِيلِي بِثَلَاثٍ لَا أَدْعُهُنَّ حَتَّى أَمُوتَ: صَوْمٌ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ، وَصَلَاةُ الصُّحَى، وَنَوْمٌ عَلَى وَثْرٍ. [1]
[رواه البخاري ومسلم]

"Dostum Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ölünceye kadar onları bırakmamak üzere bana üç şeyi tavsiye etti: Her aydan üç gün oruç tutmak, Duhâ (kuşluk) namazı kılmak ve uyumadan önce vitir namazı kılmak." (Buhârî; hadis no: 1178. Müslim; hadis no: 721)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin- İşrak namazı ve Duhâ namazı hakkında sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap vermiştir:

"İşrak namazı, Duhâ namazının tâ kendisidir. Fakat güneş doğduktan ve bir mızrak boyu yükseldikten sonra edâ ettiğin zaman bu, İşrak namazı olur. Yok eğer vaktin sonunda veya vaktin ortasında kıalarsan, bu takdirde Duhâ namazı olur. Fakat İşrak namazı Duhâ namazıdır. Çünkü ilim ehli şöyle demektedirler:

-Duhâ namazının vakti; güneşin bir mızrak boyu yükselmesinden zevâlden hemen önceki vakte kadardır." ("Açık Kapı Görüşmesi"; 24/141)

Nitekim (22389) nolu sorunun cevabında bu konunun açıklaması geçmişti.